

SZENTESES ÉS VIDÉKE

A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület Hivatalos Közlönye.

Megjelen vasárnap és csütörtökön.
Előfizetési ár:
Egy évre 2 korona 50 fillér, felétre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-tér, Túriss-láz,
hová a közlönnyel érintendők.

Hirdetéseket és nyilvtári közleményeket
a kiadóhivatal
mérésékelt áron számít fel.

Egy kicsi füzetről.

Az a kis füzet, melyről lapunk előző számának vezércikkében említést tettünk és amelyet a református egyház presbitériumának egyhangú akaratára ad most az egyház hívei kezébe, — mindenképen igen tanulságos.

Nem csupán azért, mert Balogh János főgondnoknak az egyház központi iskolája jubiláris ünnepén elmondott emlékezéset tartalmazza, mely magában véve is jogot formálhat, kultúrtörténeti vonatkozásainál fogva, szélesebb körű érdeklődésre és amelyet előlvasván, betekintést nyerünk a száz év előtt volt szentesi reformátusság mély vallásos érületébe, minden viszontagsággal dacoló bensőséges hitéletébe, hanem — és főképen azért, mert Balogh János és Futó Zoltán társelnököknek a presbitériumhoz benyújtott azt az előterjesztést is tartalmazza, mely élesen világítja meg a mai reformátusság egyházának belső zavarait, anyagi és erkölcsi javainak szoronyú pusztulását, azt a kínos rombolást, mely szinte végzetes hatalommal sodorja e hajdan virágzó egyházat az örvény felé.

Szomorú elégtételünk ennek az előterjesztésnek csaknem minden szava. Hiszen mi voltunk, akik a figyelmet a református magyarokat pusztító szoronyú bűnre, az egy és két gyermek rendszerre olyan mértékben hívtuk fel évről-évre fíradhatatlanul, hogy végre is az egyházmegye traktuális gyűlésén is beható megvitatásra került az erkölcsi kórságnak ez a métélye

Leplezetlen nyíltsággal tárja fel most a füzetkében foglalt előterjesztés ezt a sötét bűnt, kimutatja, hogy ez sorvasztja az egyház számbeli és erkölcsi erejét annyira, hogy ha református polgártársaink emberesebb belátásra nem jutnak el, rövid időn belül számban túlszárnyalják őket Szentesen a katolikusok, holott még két évtized előtt is úgy arányolt a két egyház híveinek lélekszáma, a reformátusság javára, egymáshoz, mint 180000 a 100000-hoz.

Felekezetiességgel bizonyára senkiesem vádolhat bennünket. Nem az aggasztott soha, valamikor a reformátusság pusztulásáról irtunk, hogy elkövetkezik hamarosan az idő, melyben Szentesen a katolikusok túlszárnyalja számban a reformátusokat,

mert hiszen nálunk mind a két hitfelekezet tagjai egyformán törzsköcs magyarok. Hanem fájlaltuk ezt a pusztulás tisztán magyar nemzeti szempontból éppen úgy, mint hogyha annak erkölcsmetelyező, nemzetsorvasztó jelenségeit katolikus polgártársainknál észleltük volna. A magyarságnak e hazában számbeli növekedését sorvasztja az egy és két gyermek rendszer és e mellett végzetes hiba e bűnbán leledző református polgártársainknak az a téves felfogása, mintha e rendszer a vagyoni megtartását eredményezné. Tekintsenek csak be a telekkönyvekbe és meg fognak róla gyözdni, hogy a vagyoni, a föld is átsiklik tőlük más egyházbellek kezére s hogy számbeli megfogyással lépést tart vagyoni bel megfogyatkozásuk is. Hiszen, ha a telekkönyvet nem nézik is, meggyőzheti őket erről az igazságról a hajdan gazdag, vagyonos és tekintélyes számos református családnak pusztulása, elzüllése, elszegényedése.

Sőt bűn az egy és két gyermek rendszer és ez a bűn természetesen karöltve jár a hitelét, a vallás-erkölcsi érzes meglazulásával.

Ezt panaszolja fel az egyház társ-

TARSA.

Testvéreimhez.

A mennynak csillagos kapuinál
Megtör hatalmad, rettegést halál.
Itt lent a kín, enyészet, pusztulás —
Nem enyhít atok, sem imádkozás.
Itt lent halál, és ott lent, oh mi szép —
Előtem van a hírom égi kép.
Arcuk körül a glória ragyog —
A halála is halhatatlanak.
Oh, jobb volt tán korábban menni fel,
Míg itt a szív nem küzd, nem fásul el.
Mikor a lélek még mindent szeret,
Nem arnyékozza ocsmany gyűlölet. —
Oh, szép az élet öntudatlanul,
A míg hitünk csalódni nem tananul.
Ajudatok csak szép kis angyalok;
Anyank fölöttetek már nem zokog;
Meg van nyugodva a bölcs végzetem,
Nem lát harcolni egy bús életlen —
Hiszen az ég csillagkapuinál
Meg van hatalmad törve, oh halál!

Gulyás Pap Etelka.

Az első és a második.

I.

A Keve Pál első feleségének története rövid és szomorú.

Keve Pál nem szerelemből vette el az asszonyt, inkább hűségből.

A dolog ugy esett, hogy lánykorában ketten udvaroltak Oganak; Keve és a legjobb barátja, Fehér István.

Azért udvaroltak ketten, mert ez a két ember mindent együtt csináltak. Együtt jártak a korzón, együtt éjjeleztek, egy szabónál csináltak adósságot, egy közös kasszájuk volt, ami különben annyit jelent, hogy közösen nem volt pénzüik soha. Tehát egy leányt is udvaroltak mindig.

A szerelem egyikükét sem bántotta. Gond nélkül és könnyelműen éltek. Igazi léha fickók voltak mindkettein, csak egy komoly vonás volt bennük: komolyan megvetettek minden komolyságot.

Egymás iránt való barátságukban is

több volt a pajtási viszony, mint a barati érzés. Két, egy irányba törő víz rendszeren összefoly, akármilyen sekély is.

Olgaékhoz szerettek jární különösen a hónap vége felé: a jó oszonnak okan.

A lány? A lányról sincs sok mondani valóm. Szíve nem szomjuhozta a szerelmet, lelke nem szomjuhozta a költészet. Szeretett a korzón jární, szeretett a szép fiukra mosolyogni, szeretta a szép ruhát és szeretett volna jerjhez menni. Tizenhatéves korában napiót vezetett és ebbe nem érzésit írta hanem hogy első balján kik és milyen bókot mondtak neki, Azután volt egy könyve abba beleírta, hogy hanyféle, milyen színű, milyen szabasu ruhája volt. Később foljgyezte, hogy a vasarnapi korzón hany fiatal ember köszönt neki és hany ismeretlen fü mosolygott rá.

Mind e semmisségek betöltötték a lelkét, mely sohasem gondolt a holnappal. A jövő csak annyiból állt előtte: hogy férjhez fog menni és ezt szeretete volna mentül előbb. A

A legkiválóbb tanár és orvosoktól mint hathatós szer: **tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál** úgy mint **idült bronchitis, számarhurut** és különösen **lábbadozóknál influenza után** ajánlatik.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köpözt és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban (áruvignak 4 koronáért kapható. — Figyejünk, hogy minden áruvignak alatti céggel legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyszertári gyár Basel (Svájc)

elnökeinek előterjesztése is, mely nemcsak erre, de az egyház anyagi javalában való pusztulására is nyíltan rámutat és minden szépitgetés nélkül tárja fel a sivár helyzetet.

Az egyház, mint erkölcsi testület mélyen elült az adósságokban, erőforrásai teljesen kimerültek és újra, meg újra hívei áldozatkészségéhez kell folyamodnia, hogy a korszellem, a haladás követelményeinek megfelelően.

A hívek elszegényedése lépést tart az egyházi javak pusztulásával. A párbért se képesek behajtani, hacsak a szegény ember feje alól a vánkost is ki nem húzzák: ilyen vizsgálatannak mondható helyzetben méltán fordulnak az egyház fejei intő szóval a hívek lelkiismeretéhez és indokolt a kérésük, hogy amikor presbitereket választanak, ne belső vizsálykodás, pártos szenvedély irányítsa elhatározásukat s ne húzódozzanak félre duzzogó közönyt nyel a választási aktustól, de politikai és szociális pártcsoportosulástól is eltekintve, tisztán az egyházuk jóléte, újra felvirágoztatása lebegjen szemük előtt és azokat állítsák a presbitériumba az egyház örejiül, akik nemcsak tiszta és nemes életük, becstületes munkálkodásuk, hanem vallásos buzgóságuk, hit-hűségük, az egyházért való munkára készségük és hirtorsosaik jóléte iránt érzett önzetlen szeretetük által is mel-tók arra, hogy vezetők legyenek.

A multak bűne, megrtévedése — melyben az egyház mai fejének semmi része nincsen — vezekel ebben a kiáltó szózatban mely nem hagyja érintetlen az erkölcsi és anyagi zül-lés egyetlen mamentumát, egyetlen indító okát sem, sőt nyíltan és leplezetlenül mutat rá az egyház testén tántorgó sok sebre még ott és akkor is, amikor ezzel — mondhatni — a közelmúltban volt lelki vezetők mulasztásait kell ostorozni.

Nagy érdeme az egyház társelnökeinek, hogy előterjesztésükben ezeket sem mellőzték.

Református polgártársaink most presbiter-választás előtt állanak. Tisz-tára belső, háziügyük ez a választás. Javukra lesz, ha jó nyomokon járnak; keservesen bosszulhatja meg magát mindannyiójukon, de különösen egyházukon, ha netalán hamis jelszavak után igazodva, mennének bele a választásba.

Elhatározásukat befolyásolni semmiképpen nem akarjuk. Legsajátabb háziügyükbe beavatkozni sem kedvünk, sem akaratumk nincsen. De jóakaratu figyelmeztetést mégis megköczkázthatunk.

Forgassák szorgalmatosan most, a választás küszöbén a presbitérium által kezükbe adott kicsi füzetet, Olvassák és véssék emlékezetükbe azokat, amiket tartalmaz. Irányítsák tekintetüket a multba. Idézzék lelki szemük elé hithű, egyházuk javáért áldozatra kész eleik dicső emlékezetét és megszivlelvén az egyházuk élén állók tiszta forrásból fakadt intő szózatát, — mikor presbitériumukba az új tagokat választanak, annak szellemében cselekedjenek.

Ha így cselekesznek: áldás lesz rajtuk, áldás lesz egyházukon.

Amiért érdemes küzdeni. Mint a saklabból a nemes fém, úgy virágzott ki az ország erkölcsi és gazdasági erejét emésztő, sok tekintetben áldatlan közéleti harcokból egy századokra szóló nagyszabású szociális program, amelynek megvalósulása minden igaz magyarnak kell, hogy forró vágyát képezze. Nem volt így hiábavaló mégsem a nagy küzdelem, mely több mint egy esztendő óta sorvasztotta immár erőnket, csorbította a külföld előtt hitelünket: olyan reformalkotások előtt állunk, amilyenekről tavaly, de

még csak néhány hónap előtt is álmodni se mert volna közülünk senki.

Kiemelkedő pontja e reformoknak: választói jog kiterjesztése. Nem mint politikai, hanem legelső sorban mint társadalmi kérdést mérlegetjük ezt, mely óriási átalakító hatással lesz szociális viszonyainkra.

Igaz, hogy e kérdés körül megoszlanak a vélemények. Vannak, akik azt állítják, hogy nálunk az általános választói jogra még nem érett meg minden népréteg, mert hát, hazánkban még mindig igen jelentékeny az írszudatlanok száma s aztán a magyarság szempontjából is félnek a nemzetiségektől. De szerintünk bünt követ el az, aki a magyar népet, mely ezer év véssen viharaiában mutatta ki életrevalóságát, olyan elmaradottnak tartja, hogy ne tudna, nemzetiségi aspirációkkal szemben is a maga lábán járni és maga fölött józan belátással rendelkezni. Nincs tehát mit félni a szavazatjog széleskörű kiterjesztésétől sem, melynek keretében ha egyelőre nem vonnak is be minden népréteget, mindenesetre remélhető, hogy adócnzusa olyan csekélyre lesz téve és e mellett egységesítve is, mely lehetővé teszi, hogy eddig közjogot nem élvező polgártársaink jelentékeny tömeget vigye be ismét az alkotmány sancáiba.

A reformakció egyik legemberesebb intézménye kétségen kívül a létminimum adómentessége lesz. Akinék 600 koronát az évi jövedelme meg nem haladja, az ne is fizessen közadót, — ez az elv. Mert az olyan szegény, hogy a maga és gyermekei szájától kell elvonnia a falatot, ha a köztelviseléshez hozzájárul. Ezt pedig senkitől jogosan követelni nem lehet, nem szabad.

Sokszorosan megtérül azonban a létminimum adómentesítése folytán előálló állami jövedelemcsökkenés a fokozatos adórendszer behozatala révén, amelylyel igazságtalan, nagy terhetek vesznek le a szegényebb néposztály, első sorban a kisgazdák és zsellérek vállairól, hogy azokat erősebb, bírósabb vállakra rakják. Akinék évi 20000 korona jövedelme van, könnyebben fizethet 2000 korona évi adót, mint a 2000 korona évi jövedelmű ember

férjhezmenés egy új, más, ismeretlen állapot és Olga mindig kíváncsi volt arra, ami a függöny mögött van.

A két pajtás, Keve és Fehér följjárt hozzájuk, de mélyebb érzést egyik sem kellett benne. Igaz, hogy különbség nem is volt a két fiú közt: a kabátjuk is, a lelkük is teljesen egyformára volt szabva. Mindkettővel egyformán tréfalkozott, egyforma ostobaságokat beszélt, egyikre se mosolygott melegebben.

De történt egyszer, hogy Keve meghült egy bálon és egy hétig nyomta az ágyat. E héten háromszor volt társaság Olgaéknál és Fehér mind a háromszor fölment és Keve helyett is evett és e helyettesi minőségében kétszeres léhaságokat mondott a lánynak.

Ugy, hogy mikor Keve fölépült és meglátogatta Olgaékat, azt tapasztalta, hogy a viszony Olga és Fehér közt bizalmasabb. Ez fájt a Keve hiuságának, bosszankodott, féltékenykedett, amit a lány észrevett, igen mulatságosnak talált és még mézesebb mosolyokat röpített Fehér felé.

Keve az éjszaka nem tudott aludni a mérgeledéstől, Fehért hitvány árulónak nyilvánította és amikor reggel fakó arccal benézett a tükörbe, szíve összeszorult és konstalta magát, hogy ő szerelmes — Olga.

Nem sokat habozott, félt is, hogy Fehér megelőzi és harmadnap megkérte a lányt. Az emberek nagy részét nem vezetí komolyabb ok a házasság kötésénél.

A lány első pillanatban megdöbbsent, aztán nevetett, majd himezett-hamozott, végül igent mondott.

Kevét diadalmas érzés járta át. Fehér azt mondta, hogy ez a lépés a huszadik század legnagyobb ostobasága.

— A féltékenység; — mosolygott magában Keve.

... A mézesetek után Keve elkezdett unatkozni. Egyszerre megszállta a vágy a legénykori csatangolások és azokban kedves társa, Fehér után.

Véletlenül találkozott vele az utcán.

— Mit csinálsz egész nap Fehér?

— Hát unatkozom.

— Mért nem udvarolsz? Meg kéne házasodnod.

— Udvarlok a Maklárny lánynak. De hát egyedül udvarolni unalmas.

Ezen nevettek.

Hát zárt nem jössz föl hozzánk, te szamar?

És vitte is már, végképpen megfélekezve róla, hogy valamikor féltékeny volt Fehérré.

Az asszonyka úgy találta, hogy Fehér nagyon sápadt és bizonyára valami titkos bánata van. És fölébredt benne az ós asszonyi ösztön, a sajnálkozási ösztön, ahogy nevezni szeretném. Az asszonyok szeretnek sajnálkozni és minden sápadt arc mögött titkos, romantikus fájdalom gondolni és legjobban szeretik, ha ez eltitkolt fájdalomhoz az ő személyüknek van köze. De mind cnnél legjobban szeretnek gyógyítani.

Fehér Istvánnak nem volt semmi baja, de nem volt bolond, hogy bevallja, amikor lágyan és gyöngéden bántak vele; sóhajtott, bár semmi baja se volt és engedte magát vigasztalni.

Minck szőjtem tovább e fonalat, mikor tudjuk ugyanis, hogy hova vezet? Olga addig-addig akarta eltüntetni a Fehér arczának sápadtságát, amíg ő maga nem sápadt bele.

S egyszer a váratlanul korábban hazatérő Keve szemébe olyan jelenet ötlött, mely a novellisták ősi nyelven szólva: minden kétséget kizár.

A férj böszülten ordított föl, Fehér kiugrott az ablakon, az asszony remegve bujt a szekrény mellé. Keve torkon ragadta, a magasba emelte és úgy rázta meg a feje fölött az asszonyt, mint egy rongyot. Mirc lelökte a divánra, az asszony halva volt,

200 koronát. Ez olyan igazság, amelyet sem miféle álokoskodással megdönteni nem lehet.

Ugyancsak emberies újítás lesz az a reformprogramban, hogy a házi bútorokat és edényeket semmiféle adóssággal, még az adó fejében se lehessen lefoglalni és elárverezni. Évenként ezer meg ezer családot hajt a kétségbeesésbe, elzüllésbe, Amerikába az, hogy elárverezik bútorát, feje alól a párnát, hogy magának és övéinek még fejüket sincs hol nyugalomra hajtani. A tudat, hogy e reform életbeléptetése után nem kell többé félni a párnát, az aztal a legirgalmatlanabb uszárától sem, hogy megnyugvására lesz a szegény néposztálynak.

A kilátásba helyezett szigorú és szociális szempontból felelősséget viselő törvény is áldásos hatáson fog bizonyulni.

Végül nagy jelentőséggel bír a vidéki városokra nézve az az újítás, hogy megkapják a fogyasztási és italdót, ami a jövedelmüket jelentékenyen fogja megnövelni. Hiszen a vidéki városokat ma annyi teher nyomja, hogy övéik emelése nagy szociális és nemzeti közérdek.

Buzdító példa.

A hazai ipar pártolásának megfellelt ügye, ha jól látjuk, ismét életre kel, megelevenül és néhány száz bugó és lelkes magyar ember révén hatalmas aranyokban haladhat talán ismét előre.

Hiszen eddig is csak ment valahogy ez a dolog. Tettek egyet-mást a hazai ipar felkarolása érdekében, valamelyes eredményeket is értek el, de aztan egy nagy szünet következett be az utóbbi időben. Így aztán felváltva, hol haladt, hol elaludt a magyar iparpártolás ügye, hol neki lendült, hol meg elaludt a lélekete. Szóval, valamiképpen mindig csak előbbre jutottunk, messzibbre kerülünk, de a szívósság, a kitartás, az akarat erő alhoz, hogy a hiányzókat, megállapodás nélkül haladjunk a kiszabott úton, a magunk elé tűzött jelentőségteljes cél felé, hiányzott mindenünnkben.

Mar pedig figyelemre méltó eredményeket akarni téren istegy lehet csak elérni, ha jól

megmarkoljuk a dolog végét és a világ semmiféle kinecsért sem engedjük ki a markunkból amit egyszer megfogtunk, mert ha egyszer kikislik a kezeink közül, akkor minden addigi fáradságunk kárba veszett, munkánk meddő marad és akár elulról kezdhetjük az egészet. És ha az ilyen kezdés aztán többször, gyakrabban ismétlődnek, bizony úgy beleunánk az egészbe, hogy többé feljé se nézünk. Csak a kezdet nehézségein kell tehát átessünk, szívós kitartással és szilárd elkötelezettséggel kell felvinnünk, hazai iparunk érdekében a harcot, leküdenünk a nehézségeket, elhárítanunk az akadályokat és akkor menni fog szápen minden a maga rendjén, akár a karikacsapás.

A hazai iparpártolás nagyszabású ügyének hathatós előmozdítására vállalkoztak nem régiben a földmiveltésügyi minisztérium gazdasági tudósítói, akik a legutóbb tartott országos tanácskozásukon azt az eléggé nem dicsérhető hazafias határozatot hozták, hogy az Országos Magyar Gazdasági Egyesület ipari és kereskedelmi osztályának felajánlják szolgálataikat arra a célra, hogy a gazdasági közérdeket a versenyképes hazai iparcikkek fogyasztói sorába toborozzák.

Annak a főterekvésnek az elérésére, annak a nagy munkának a kialakulásához, hogy magunkat a külföldtől függetlenítsük és hazánkat iparilag is erős és gazdag államává fejlesszük, — a gazdasági közérdeket iparpártolása a legelső és legegyszerűbb lépés, mert behozatalunk legteljesebb részét éppen azok az iparcikkek képezik, melyeknek a gazdasági közérdeket a legnagyobb fogyasztója.

A gazdasági tudósítónak és az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek ez az együttes eljárása pedig a legényesebb bizonyítéka annak, hogy mezőgazdánk az ipar és kereskedelem érdekében szolgálatait, a közgazdasági ágazatok minél teljesebb harmóniáját óhajtják előmozdítani a maguk erejével.

Az iparpártolás eszméjének a gazdasági közérdeket körébe való áptaltására pedig a gazdasági tudósítók másfélezer tagot számláló területénél hivatottabbat, rátermettebbet kívanni sem lehet és az iparpártolásnak helyes mederbe való terelése az első sikeres lépést, a magunk részéről, éppen ezért ebben a mozgásban látjuk.

Értékesebb, nemesebb és önzetlenebb

vállalkozást kívánni és találni ennél, nem igen lehetne.

A hazafias érzületű, törzsmagyar gondolkodású gazdasági tudósítók, akik csaknem állandó érintkezésben vannak a gazdasági közérdeket, nyilvánvalóan rá is bírhatják majd őket arra, hogy elforduljanak ama ipari termékektől, melyeket a külföldről hoznak be és inkább a hasonló minőségű, sőt talán jobb és e mellett ugyanolyan árban kapható magyar ipari készítményeket vásárolják.

Hogy a gazdasági tudósítók hiába való munkát ne végezzenek, vagyis az általuk hazafias kétséggyel, kellő komolysággal felkarolt nagyfotosságú ügy érdekében kifejtett agitációnak a kívánatos sikere is meglegyen, — az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, a földmiveltésügyi minisztérium révén meg fogja nekik küldeni azokat a figyelembe veendő pontozatokat, melyeket az ipari és kereskedelmi osztály a hazai iparcikkek terjesztésére és felismerésére vonatkozóan egyrészt, másrészt pedig a külföldi iparcikkek kiszorítására nézve a körlevélbe fölvet.

A gazdasági tudósítók ez a nagyjelentőségű, hazafias elhatározása csak buzdítólag hathat társadalmunk minden rétegére. E buzdító példán valahára talán föllelkülsünk majd valamennyien magyarok és egyetértve az önzetlen vállalkozókkal, tevékeny részt veszünk mindannyian a nagy munkában, mely hazai iparunkat arra a magas po'ra akarja felemelni, amely közöttünk joggal megilleti.

Ujdonságok

Szentes, 1903. december 10.

— **Emlékeztető.** Szentes város képviselőtestülete f. hó 14-én, holnap délelőtt 9 órakor, a túl a kurcai tanácskozó teremében közgyűlést tart, melynek tárgysorozatára a következő általánosabb érdekű ügyek vannak kitűzve: A kereskedelmiügyi miniszter rendelete az általános közevetvámszedés ügyében a díjszabályzat pótlása iránt. — Javaslat a téglatelep hasznosítása tárgyában. — Javaslat a város függő adósságainak rendezéséről. — Jelentés a földi komp és révház értékesítéséről.

dalt kacsinított a szebb férfiakra. Az évek szálltak fölőtte és ő hizott.

Szintazonképen hizott Keve is, poczkot eresztett, a hivatalban elérte a főnöki méltóságot, a haja hullni kezdett és esténként a klubba járt, ahol nagyságos urnak szoltottak az alantas hivatalnokai s ahol végtelen tarok-parthiekat játszott.

Már egy csopött sem volt félelmes Keve Pál és ezt a felesége is észrevette és észrevette azt is, hogy immár ő a negyvenedik év felé közeledik és nincs mar szerelem, nincs. E gondolat az asszonyok szívében egyszerre jelenik meg a banális első, ősz hajszál fölött való sóhajjal.

Egy este Kevének nem volt kedve tarokozni és hamarabb ért haza, mint rendszeren.

A kerti ajtón tért be. A két diákfi célzástalau állt ki egymásnak a kertben és szőlőkarokkal dobálódzott egymásra. E nemes sport a virággyaklat úgy tönkretette, mintha három század lovasság galoppozott volna végig a drága ültetvényeken.

Keve káromkodott egyet és befordult a kerti szoba felé. Hát aminő benéz az üvegajtón, látja közel az ablakhoz az asszony és a nevelő arnyat. Az asszony a húszéves nevelő vállára volt borulva.

Keve megfordult és lehajlott főve baktatott odébb. Szégyelte magát és végtelen undort érzett.

a lopva reája pillantó nők szemében a meggyilkolt első asszony képét, — pedig mind egyikben benne volt. Tan az igazit okát sem tudia kezdetben e nagy hatásnak. Lehet, arra gondolt: e nagy vonzás oka az, hogy megférfiadosott és körszakallt növesztett.

Kardos Malvin félt leginkább és vonzódott leginkább Kevéhez. Nem volt már fiatal lány, huszonötödik esztendő teljes érettségével állott a világban. Oly félelmesnek, oly hatalmasnak, oly szépnek látta Kevét, mint még soha senkit ideig.

Keve Pált elkabította ez a szerelem és nőül vette Malvint.

A csókokban, melyeket váltottak, emésztő és reszkető tűz volt. Félelmes, nagy-szerű és halálosan gyönyörűséges ölelések voltak ezek a második asszony szemében, a kinek ideges és félnék lelke mindig körülöttük látta véres arnyat az első asszonynak.

Keve boldog volt, ily nagy szerelemről még csak nem is ábrándozott soha.

Az idő mulik és a szerelem lanyhul. De Malvin megmarad hű feleségnek, nem annyira a mélyeséges erkölcs parancsából, de félelemből. Félt Kevétől és ha a férfi ujjaira nézett, az ujjakra, melyek megfojtották az első asszonyt, — egész testében megreszketett.

Nevelte két kicsiny fiút, szolid asszony volt, csak lopva, lehunyt szempillái föl, oi-

... Az esküdtek, polgári szívők mélyén szörnyen megbotránkozva a házasságtörő asszony gonoszágára, egyhangulag fölmentették Keve Pált.

II.

Keve Pál természetesen elhatározta, hogy többé nem nősül meg. Még természetesebb, hogy mégis megnősült.

Az emberek szeretnek nagyokat mondani, de sohasem tartják be.

Nehéz is lett volna Kevének a kimondott szavát megállni. Az asszonyok a borzasztó katasztrófa óta, mely gyilkossá tette kevét, félt, remegő vonzódással néztek szemébe. A banális gondolkozásuk azt mondanák: azért, mert vonzódnak az erőhöz. Van benne igazság, de a szerelemben van egy, az erőnél hatalmasabb vonzó-képesség. A szerelm legjobban a halál vonzza, oly hatalmasan, mint a nap a földet. A nagy szerelmek húzódnak az öngyilkosság eszméjéhez, az erős szeretők vágya úgy csókolni, hogy megfojtsák vele szerelmük tárgyát. Szeretlek és meghalok, ez a két szó ékesen virít egymás mellett a szerelem szótárában. Teremtés és halál, e két óriási ellentét megdöbbentő módon vonzza egymást.

A Keve Pál agyát nem bántották ily gondolatok, ő csak élvezte az asszonyok remegő vonzódását. Tan nem is látta meg

— **Miniszterek köszönete.** A Tiszahid ünnepélyes megnyitása alkalmából Cica-ricis Lajos dr. alispán üdvözlő táviratot küldött Tiszra a István gróf miniszterelnöknek és Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszternek. Az üdvözlő iratra a miniszterelnök és a miniszter a következő köszönő iratokat intézték az alispánhoz:

»Budapest, 1903. évi december hó 4-én.

Tekintetes Alispán Ur!

A Csongrád-Szentes közötti Tisza-hid ünnepélyes megnyitása alkalmából a vezetése alatt álló törvényhatóság és az ünneplő közönség nevében hozzám intézett üdvözléért őszinte köszönet mondok.

Hazafias üdvözléttel:

Tisza, »

»Budapest, 1903. december hó 5.

Nagyságos Alispán Ur!

A szentes-csongrádi Tiszahid ünnepélyes megnyitása alkalmából Csongrádvármegye törvényhatósága és ünneplő közönsége nevében hozzám intézett szives üdvözléért fogadják Nagyságod és Csongrádvármegye igen tisztelt közönsége legmelegebb köszönetem kifejezését.

Teljes szívemből kívánom, hogy az újalkotás a vármegye közlekedési ügyeinek szolgálva, közgazdasági és kulturális fejlődését előmozdítsa.

Hazafias üdvözléttel:

Hieronymi, »

— **Közigazgatási bizottság.** Csongrádvármegye közigazgatási bizottsága a f. hó 12-én, tegnap délelőtt 10 órákor tartotta a vármegyehez kistermében, Csató Zsigmond dr. főispán elnöklése mellett, a havi rendes ülését, melynek megnyitása után elnöki előterjesztés alapján elhatározták, hogy a jövő, 1904. évben a bizottság mindenkor a hónap második keddjén fogja a rendes havi üléseit tartani és tudomásul vették az elnöki bejelentést, mely szerint Tassády Antal dr. bizottsági tag, Szentes város helyettes ügyészenek megválasztva, a tagságáról lemondott.

— Mit tegyék, mit tegyék? — dühnyögte tehetetlenül.

Gondolt a válasra is, aztán észébe jutott a két nevelten fia, meg az ő főnöki tekintélye és hogy — mit szólna a világ?

— Holnap elcsapom a nevelőt, — dörmögte öbölbe szorult kézzel és ebben találta az úgy legjobb megoldást.

... Az asszony, mintha valamit sejtett volna, hirtelen vetkőzött, már ágyban volt és meglátszott, hogy alszik, amikor Keve a lefekvéshez látott.

Keve is lefeküdt, de nyugtalan álma volt. Álmában megjelent előtte az első asszony, halvány arccal és kidülledt szemmel, mint akkor, amikor a nyakát fogtatta.

A kísértet az álmódó Keve fölé hajolt és szemrehányó hangon szólalt meg:

— Látod, látod Keve, ilyen az ember. Az ember nem komoly állat... Ami akkor katasztrófa volt a szemedben, az most egy kellemetlen ügy... Amiért akkor gyilkoltál, ugyanazért most — elcsapod a nevelőt... Ó Keve, ó Keve, mily büdös is voltam én!... Mért nem vártam azzal csak pár esztendőig... Akkor nem kellett volna oly csúfos halállal halnom és élhetnék, élhetnék a tisztas megőrzéséig!...

Szeesó Vilmos.

— **Nyomdászok bálja.** A nyomdász-bárra, mely f. hó 19-én este lesz a színházteremben, ma küldik szét díszes a meghívókat. A szentes-csongrádi betűszedők egyesültek ennek a táncvilágnak a rendezésére, melynek tiszta jóvedelmét országos egyesületük tudóvész szanatóriuma és özvegy-árva segélyalapja javára szánták és meg vagyunk róla győződve, hogy közönségünk a legnagyobb mérvű támogatásban is részesíti, a bálban való tömeges részvétele által ezt a törekvésüket, mert nem felejtetheti el, hogy ami szellemi élvezetet, szórakozást akar az újság, akár a könyv olvasásban talál, azt sok részben a betűszedőknek, a nyomdászoknak köszönhetik, akiké a nyomdai termékek előállításában a testet ölé fizikai munka, a lap vagy könyv apró ólom betűinek farszót és megfeszített figyelmet követelő kiszedésének munkája. Eppen ezért hisszük, hogy betűszedőinknek a bárendezés meg fogja hozni a teljes erkölcsi és anyagi sikert, mely utóbbi egy valóban nemes és emberies célt lesz hivatva szolgálni.

— **A megyegyűlés tárgysorozatából.** Csongrádvármegye törvényhatósági bizottsága — mint már lapunk előző számában írtuk — f. hó 21-én tartja az évi utolsó évnegyedes rendes közgyűlést. Az ez alkalomra a vármegye hivatalos lapjában kibocsátott meghívó tárgysorozatában a következők az általánosabb érdekek: Alispáni évnegyedes jelentés. — A közigazgatási bizottságba 5 tagnak 2 évre és 1 tagnak 1 évre való megválasztása. — Az igazoló választmány megalakítása az 1904. évre. — Gróf Tisza István miniszterelnök leirata, melyben a vármegye közönségét a maga és minisztertertsai kinevezetéséről értesíti. — Berzeviczy Albert, Tallian Béla, Hieronymi Károly és Nyíri Sándor leiratai miniszterekkel történt kinevezetésükről. — Darányi Ignác, Wlassics Gyula és Kolosváry Dezso volt miniszterek búcsúzó levelei. — Zólyom vármegye közönségének a községi és körjegyzők fizetésrendezése tárgyában a képviselőházhhoz intézett s pártolást végett megküldött felirata. — Mindszent, Csongrád és Szegvár községek képviselőtestületeinek az önkéntesen fizetendő adók bevételezését érintő közgyűlési határozatai. — Szentes város képviselőtestületének a csongrád-szentes-öröshézi vasút építési költségeihez való hozzájárulás tárgyában hozott közgyűlési határozata. — Szentes város képviselőtestületének az allategységügyi körzetekről alkotott szabályrendelete. — Ugyanennek szabályrendelete a magán hirdetések kifüggesztéséről és megóvásáról. — Ugyanennek határozata a szentesi munkások részére előlegezett segélyösszegek leírása tárgyában. — Csongrád község képviselőtestületének egy községi ingatlan gőzfürdői célokra a keresztény gőzmalom részvénytársaságnak történt eladása tárgyában keletkezett és Sohlya Gyula közs. jegyző által megfellebbezett határozata.

— **Felolvasás.** A ref. kör mai vallásos estélyén felolvás, az egyház tanácsstermében: Derzsi K. Ferenc főgm. tanár: Látatlan barátunk és ellenségeink világából című, utána Mátéffy Marika k. a. szavainál fog. A felsőpárti körhelyiségben Futó Zoltán lelkipásztor szabad előadást tart: »Szeretet munkái az angoloknál« című, utána felolvas Koppányi Gyula s. lelkész: »Hitvita a hóhér kötele alatt« című. A felolvasás a központban 4. a felsőpárton 5 órákor kezdődik.

— **Mária szép szeméért.** A tanyavirágok szépséges bogárszeme sok-sok veszedel-

met hozott már a legényemberekre. Pölös Ferenc csongrádi tanyai legényt is a Baksai Mária tüzes szeme juttatta a vádoltak padjára, ahová halált okozó súlyos testisértésért került. Elkötötte pedig ez a mostanság már mindennapos bűncelekményt az által, hogy legénytársát, Felföldi Rókuszt leütötte. Az eset pedig úgy adódott elő, hogy Pölös Ferenc a haleszi szőlők között haladt Baksai Mariával, akinek rajta kívül még Felföldi Rókus is csapta a szelet. Amint leány és legény egymással enylegve ballagnak, szembe kerül velük Felföldi Rókus, aki féltékenykedve szól rá Pölösre:

— Hé, jó lesz azt a leány magára hagyni, mert baj lesz!

Pölös nem hagyta ezt a jótalan beavatkozást szó nélkül és végre is az lett a dolog vége, hogy a szerelmes legények, a leány szemelattára, összeakaszkodtak. Eközben Pölös elkapta Felföldi tütykösét és azzal olyant suhantott a vetélytárs fejére, hogy az másnap, a szenvedett sérülés folytán meghalt. Pölös ellen f. hó 11-re volt kitérve a szegedi törvényszéknél a fő tárgyalás, a bíróság azonban ezúttal nem hozott ítéletet, mert a bizonyítási eljárás kiegészítése vált szükségessé. Így a tárgyalást január 8-ra halasztották el.

— **Szavaltati és színi estély.** B. Sió Ferenc recitátor, aki több év előt egy ízben már megfordult Szentesen és azon alkalommal a közönség részéről jeles előadó és alakitó képessége folytán a legkedvezőbb fogadtatásban részesült, most ismét városunkban idők és tegnap este a kaszinóban, kisebb társaság előtt mutatta be kiváló előadó képességét. A jeles készűtségű recitátor czenkivül ma este fél 8 órákor tart még, a Petőfi-szálló éttermében recitáló színiestélyt, a következő műsorral: »A hajótörés«, drámai monológ Coppé-tól; »A légy«, vig monológ Marthold-tól; »Desperat ur«, humoros monológ ugyanattól; — »Az örült«, Petőfi-től; »Az udvarias ember«, vig monológ Lorin-tól; »Tetemre hívás« Arany Jenő-től; »Rakok«, vig monológ Normand-tól. Az élvezetesnek ígérkező szavaltati és színi estélyre felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **Az áruló virágcsokor.** Rózsa János kisteleki legény a husviti lecsokoldás alkalmakor úgy találta, hogy üres a kasszaja és így nem igen vehet részt a délutáni mulatozásban. Gondolt tehát nagyot és merészt és az alakban bemeszolt szolgálatadó gadjaja: Tóth Péter szobájába, ahol is felszítván az almariar zarat, ellopott egy 70 korona értékű arany nyakéket. De odáig nem jutott el, hogy szakmányt el is mulassa, mert hamarosan elfogtak. Az arulója pedig egy virágcsokor volt, melyet az ablak vasa tépett le a kapujáról, mikor a szobába bemeszolt. A büntető bíróság ezért Rózsa-t 6 havi börtönrre ítélte el.

— **Halálozás.** Egy kedves fiatal asszony halálhírért kaptuk Kistelekről, akinek kimulása nálunk is széles körben fog részvétet kelteni, mert alig egy éve, hogy innen ment férjhez. Katona Ferencné Sulcz Emma az elhalálozott. Folyó hó 12-én hunyta le szemeit, rövid szenvedés után a 25 éves fiatal asszony, akinek holttestét Szentesre hozták haza, hogy itt adják át az örök nyugalomnak. Haláláról gyászoló férje a következő jelentést adta ki:

»Katona Ferenc úgy a maga, mint az összes rokonság nevében mély lelki fájdalommal jelenti, hogy felejtethetlen kedves felesége, a szerető gyermek, unoka, testvér és rokon; Sulcz Emma a f. 1903. évi december hó 12-én délelőtt 8 órákor, életének 25-ik, boldog házasságának első évében, rövid szenvedés után, Kisteleken elhalálozott. A boldogult hült teteme Szentesre szállítatván, f. hó 14-én délelőtt 10 órákor fog, az evangélikus egyház szertartása szerint, a III. tized 182.

szimú gyászhatól, örök nyugalomra tétetni. Áldás és béke emlékezetén.

— **Szirup helyett karbóldat.** A királyi pusztán ez év tavaszán gyanús körülmények között halt meg a kilencnapos Szóke Mariska. A doktor megállapította, hogy a cseppséget karbóldattal mérgezték meg. A gyanú özvegy Csiszár Mihály ellen irányult, aki a beteg gyermeket ápolta és az asszony be is vallotta, hogy ő a hibás, mert a szükséges szirup helyett tévedésből karbóldatot adott be a gyermeknek. A kir. ügyész e miatt vádat emelt ellene és Leitner Zsigmond gyógyszerész ellen, aki a karbóit orvosi rendelvény nélkül szolgáltatja ki Csiszárnének. A szegedi kir. törvényszéken f. hó 9-én tárgyaltak ezt az ügyet és a tárgyalás során a beismerésben levő Csiszárné azt hozta fel mentésül, hogy mikor Szókéékhez ment, két orvososság üveg volt a zsebében és csak a sötétes szobában eshetett meg vele a végzetes tévedés, melynek aldozata lett a gyermek. Négy orvosszakértőt hallgattak ki a "törvényszék", akik megállapították, hogy a gyermek halálát a karbóldat okozta és akik főleg a gyógyszerész ellen nyilatkoztak, akinek vény nélkül nem volt szabad kiszolgáltatni a mérget. A vád és védőbeszéd megkérdezése után a bíróság özvegy Csiszár Mihályt, gondatlanságból okozott emberlét vétsége miatt három havi börtönrre, Leitner Zsigmond gyógyszerészt pedig közegészség elleni kihágás miatt, 15 napi fogházra átváltoztatható 200 korona fő, és 100 korona mellékbüntetésre ítélte el.

— **Egy derék földinkről.** Murányi János református lelkész földink eddig a nagykanizsai református egyháznak volt a papja. Most az a kitüntetés érte ezt a derék földinket, hogy a Somogy vármegyei Bálványos község református egyháza közvetlenül meghívta papjának. Murányi a meghívást örömmel fogadta el és már be is iktatták új papi állásába.

— **Gyermekpusztulás Dorozsmán.** Gondatlanságból eredt gyermekhalálról ad hírt a dorozsmai előjáróság a szegedi kir. ügyészségnek. Telefonon tudatták az ügyészséggel, hogy a 21 hónapos Veszelovszky Mariska maróllig — mérgezés folytán elpusztult amelyre a gyermek szülei gondatlansága folytán jutott hozzá. A vizsgálat megejtése végett Magay Lajos törvényszéki vizsgálóbíró, a hír vétele után azonnal kiutazott Dorozsmára.

— **A posta karácsonya.** Mint minden évben, az idén is figyelemterestést bocsát ki a postaigazgatóság a közönséghez, a karácsonyi és újévi postai forgalomtorlását könnyebb lebonyolítása érdekében. A figyelemterestésből különösen megzavilendők a következők: Pént, ékszeres mas tárgyakkal egybecsomagolni nem szabad. Csomagolásra falada, vesszőkosar, viaszos vagy mas vaszon, kisebb értékű, könnyebb tárgyaknál erős csomagolópapír használandó; a csomagot gőb nélküli zsínnel kell átkötni és a kötés keresztzeseinél, vésett pecsétnyomóval lepecsételni. A címzésnél tisztán és teljesen kitéendő a címzett neve, foglalkozása, lakhelyének utca vagy házszám szerinti pontos megjelölése, a fővárosi és bécsi küldeményeknél a kerület, emelet, ajtó száma is. A címet közvetlenül a csomag burkolatára, vagy ha az lehetetlen, erősen hozzáfűzött fa-, bőr, vagy kemény papírlapra kell írni és a csomagba a feladó teljes címe is betendő. A csomag tartalmát pedig úgy a címiraton, mint a szállítólevélen szabatosan és részletesen kell jelölni.

— **Ne mulasszák el a kösvényes és csúszos betegek a hirneves Zoltánféle kenőcsöt használni,** mert e páratlan kitűnő szer még oly betegeknek is, kik évek óta szenvednek és különböző szerek, gyógyfurdók eleredménytelenül használtak, pár nap alatt gyógyulást idéz elő. Kapható Zoltán Béla gyógyszerésztárában, úvegenként 2 koronáért, Budapesten.

— **Kifosztott gőzmalom.** A folyó hó 10-én éjjel betörők jartak Tömörkény község-

ber, akik — mint tudósítónk jelenti — nagyobb mennyiségű gabonát loptak az ottani gőzmalomból. Az ismeretlen tettesek az ajtó fölszélése árán jutottak be a malomba, ahonnan az összes raktáron volt lisztet és gabonát elvitték. Az esetről a károsult tulajdonos azonnal jelentést tett a csendőrségnek, mely erőlyesen nyomozza a tolvajokat.

— **Vásár a közelben.** Szarvason a f-hó 19—20 és 21-én lesz az idei téli országos vásár megtartva, melyre vérsmentes helyekről mindenféle labasjóság, tehát sertés is szabadon felhatható.

— **Vesztett kutya garázdálkodása.** Algyői tudósítónk telefon jelentése szerint, ott a f. hó 9-én éjjel tömeges veszett eb megmarta Pataki János, Bozókai József, Czirik Vince, Kószó József, Dobó Jánosné, Hegyi Etel és Csik István algyői lakosokat. Az esetről azonnal értesítették a járási fősől-gabiróságot, honnan a járási orvos a helyszínére utazott, hogy a megmártaknak a budapesti Pasztor-intézetbe való felszállítása dolgában intézkedjék.

* **Egészséges gyomorhoz, mindenkéllt** rendes erőtejes emésztés szükséges. Sajnos, éppen ez irányban sokszor vétkezünk és így tamad: a gyomorrontás, étvágytalanság, székrekedés, álmatlanság, fájás, kólika, vérszegénység stb. Ne mulassza el tehát senki jó és hathatós óvószert használni, mely úgy a gyomrot, mint az egész emberi szervezetet erősíti, gyógyítja és jó egészségben tartja. Ilyen szer egyedül csak a valódi BRADY-féle máriacelli gyomorcsépp, évtizedek óta kipróbált zamatos ízű, biztos hatású házi gyógyszer az összes gyomorbetegnek. Üvege 80 fillér a gyógyszerárakban. Utánzatoktól óvakodjunk.

* **Szájpadlás nélküli fogak feleslegessé** teszik az inylemez használatát. A szájból kivenni nem kell, nem is lehet. Egy óra alatt tökéletesen lehet vele beszélni és rágni. Tíz évi jó táplál. Bar na J. egyedüli speciálta a szájpadlás nélküli műfogak készítésében, Budapest, Kerepesi-út 26. szám. Vidékiek megvárhatják. (14—2)

* **Legnagyobb ellenségeink:** a hideglelés (láz), köhögés és gyomorbaj, mert ezekből keletkeznek a többi betegségek. Ezen bajok ellen számtalan szer ajánlatik, többnyire a titokzatosság leple alatt. Ezek az u. a. titkos szerek, melyek használatára nem ajánlatos. Jurisics Péter pakraczi gyógyszerésznek, sok évi fáradságos és költséges kísérletezés alapján sikerült oly szereket összeállítani, melyek a láz, köhögés és gyomorbajt megszüntetik s így más betegségek keletkezését meggátolják. Ezen szerek, melyek számos orvosnastár által lettek kipróbálva és ajánlva, nem kerültek a nyilvánosságot, sőt ellenkezőleg, készítőjük, Jurisics Péter pakraczi gyógyszerész által a kir. vegytani intézetnek lettek bemutatva vizsgálat céljából. Aki tehát Jurisics Péter pakraczi gyógyszerész szereit használja, előre biztos abban, hogy nem ártalmas titkos szert használ, ha nem olyant, melynek jó volta kipróbálva és ajánlva lett. — Szóigalatoit vélnék tenni olvasóinknak, amidőn figyelmükbe ajánljuk Jurisics Péter pakraczi gyógyszerész hirdetését és különösen annak a világhírű pakraczi cseppjét.

Nyersbastselyem 9 frt 90 krajcártól 43 frt 25 krajcárig egy teljes öltözékhez való selymet. Portó és vámmentesen házhozszállítva. Gazdag selyemgyűjtemény forduló postával. **Henneberg selyemgyára Zürich, 4**

Mozgalom
egy iparos nyugdíjintézet létesítése ügyében.
— Saját tudósítónktól. —

A szegedi kamarai kerület ipartestületi még az 1900. év folyamán elhatározták, hogy közös akcióval egy kerületi iparos nyugdíjintézetet alapítsanak, melynek célja az volna, hogy iparosok maguknak cse-

lőbfizetéssel előregedésük, vagy munkaképzettségük esetére nyugdíjat biztosítsanak, melyből magukat fenntarthassák, vagy családjuk esetén a hátramaradó családot megmentsék a nyomortól.

Az alapszabályok elkészültek, a belügy-miniszter azt jóváhagyta, de mert a miniszteri jóváhagyás több, mint egy évig késett, addig pedig a taggyűjtés szünetelt, időközben a feltamadt lelkesedés lelohadt és mikor meg kellett volna alakulni az intézménynek az ehhez szükséges 1000 tag helyett csupan 400 jelentkező akadt. — Így aztan pihent az ügy, mig aztan a szegedi ipartestület szintén fel-elevenítette a mozgalmat.

Ez az agilis testület ismét ártir a társ-testületekhez és kérte ezeket vezetőit, hogy jóakaratu közreműködésükkel mozdítsák elő az ügy sikerét és gyűjtsenek tagokat, hogy 1904. év január elején már megkezdhesse az intézmény a működését.

A nyugdíjgyesületbe beléphet minden iparos, aki a kamara területén lakik és 50 évnél nem idősebb. Mindenki maga határozza meg, mily összeget kíván nyugdíjul magának biztosítani és a nyugdíjjarulékat ez összeg után évenként 5 százalék. — Ha tehát valamely iparos magának 1200 koronát kíván biztosítani, fizet 60 koronát, 600 korona után 30 korona évi tagdíjat.

A nyugdíjogossultság 10 évi tagság után kezdődik, vagyis ez idő muiva munkaképzettség esetén mar húzhat a tag élete végéig, minden évben a biztosított összegnek 40 százaléknak megfelelő nyugdíjat. — 10 év már a minden esztendőben emelkedik a nyugdíjjaruléky úgy, hogy 30 évi tagság után teljes teljes összeg jár. — Például: Ha egy 40 esztendő iparos belép a nyugdíjintézetbe és biztosít magának 800 korona nyugdíjat, fizet évenként tagdíjat 40 koronát. — Ha 50 éves korában munkaképzetlen lesz, kap évenként 320 korona nyugdíjat. Ha pl. 55 éves korában lesz munkaképzetlen, akkor már 400 korona évi nyugdíj jár, ha 60 éves korában (husz évi tagság után) lép nyugdíjba, ez összeg már 480 korona és így emelkedik ez a 30-ik tagévi évig 800 koronára. A nyugdíj kiterjed a családtagokra is, t. i. ha elhal a tag, az özvegy a biztosított összeg 4 százalékát élete végéig minden évben megkapja és ezen felül minden kiskorú gyerek után 10 százalék neveltetési pótlékot kap, azonban az így kiszámított nyugdíj a férj által igényelhető nyugdíjnal nagyobb nem lehet.

Az alapszabályok nagyon humánusan vannak összeállítva, de e mellett súlyt kellett helyezni arra, hogy az életképesség veszélyeztetve ne legyen. — Bizalommal léphet be minden érdekelt. — Jelentkezéseket elfogad a helybeli ipartestület, oivan helyen pedig, ahol ipartestület nincs legelőszérűbb a szegedi ipartestülethez fordulni.

Gazdasági tudósítás.

A kedvezőtlen időjárás folytán, mely a közlekedést jelentékenyen gátolja, gabonapiacunk mult heti forgalma nem mondható élénknek.

Vétel és eladás leginkább piacon kívül, egyes gazdánál, jól tartott arak mellett bonyolul.

Piaci árak a következők:

- Búza mmmászaja 7 frt 10—20 kr.
- Arpa köble 4 frt 40—50 kr., mmászaja 5 frt 50—60 kr.
- Zab vékaja 70—80 kr., mmmászaja 5 frt 20—30 krajcár.
- Kukorica köble 4-90, 5 frt, mmmja 5,50—60 krajcár.

Vasúti-menetrend.

Ervényes 1903. október 1-től.

Szentes—Szolnok—Budapest:

Szentesről indul 5 óra 55 perc reggel, 11 óra 16 perc délelőtt, 6 órakor este.
Tökéről indul 6 óra 29 perc reggel, 11 óra 52 perc délelőtt, 6 óra 32 perc este.
Kszmártonból 7 óra 11 perc délelőtt 12 óra 38 perc délután, 7 óra 22 perc este.
Tszaföldvárról 8 óra 1 perc d. e. 1 óra 33 perc d. u., 8 óra 14 perc este.
Pusztatényről 9 óra 5 perc d. e. 2 óra 42 p. d. u. 9 óra 19 perc este.
Szajolról indul 9 óra 35 perc d. e., 3 óra 2 perc délután, 9 óra 41 perc este.
Szolnokra érkezik 10 órakor délelőtt, 3 óra 28 perc délután, 10 óra 6 perc este.
Budapestre érkezik 1 óra 10 perc d. u., 6 óra 40 perc este, 5 órakor reggel.

Budapest—Szolnok—Szentes:

Budapestről indul 10 órakor éjjel, 8 óra 10 p. reggel, 2 óra 15 perc délután.
Szolnokról indul 3 óra 21 perc éjjel, 11 óra 31 perc délelőtt, 4 óra 48 perc délután.
Szajolról indul 3 óra 52 perc éjjel, 12 óra 3 perc délután, 5 óra 18 perc délután.
Pusztatényről indul 4 óra 16 perc reggel, 1. óra 24 perc délután, 5 óra 36 perc délután.
Tszaföldvárról indul 5 óra 50 perc reggel, 2 47 perc délután, 6 óra 42 perc éjjel.
Kunsztemártonból 7 óra reggel, 2 óra 58 p. délután, 7 óra 33 perc éjjel.
Tökéről indul 7 óra 30 perc reggel, 3 óra 30 perc délután, 8 órakor este.
Szentesre érkezik 8 óra 4 perc reggel, 4 óra 1 perc délután, 8 óra 30 perc éjjel.

Szentes—Mvásárhely—Szeged:

Szentesről indul 4 óra 47 perc éjjel 8 óra 24 perc délelőtt 5 óra 39 perc délután.
Szegvárról indul 5 óra 10 perc éjjel, 8 óra 48 perc délelőtt, 6 óra 10 perc délután.
Mindszentről indul 5 óra 48 perc éjjel, 9 óra 24 perc délelőtt, 6 óra 46 perc délután.
Hódmező Vásárhelyre érkezik 6 óra 40 perc reggel, 10 óra 15 p. délelőtt, 7 ó 39 p. este.
Szegedre érkezik 7 óra 55 perc reggel, 11 óra 17 perc délelőtt, 10 óra 55 perc este.

Szeged—Mvásárhely—Szentes:

Szegedről indul 8 óra 30 perc éjjel, 2 óra 40 perc délután, 7 óra 20 perc este.
Mn. Vásárhelyről indul 7 óra 22 reggel, 3 óra 50 perc délután, 8 óra 36 perc este.

Mindszentről indul 8 óra 26 perc reggel, 4 óra 54 perc délután, 9 óra 40 perc este.
Szegvárról indul 8 óra 50 perc reggel, 5 óra 19 perc délután, 10 óra 3 perc este.
Szentesre érkezik: 9 óra 10 perc reggel, 5 óra 33 perc délután, 10 óra 23 perc este.

Budapest—Félegyháza—Csongrád:

Budapestről indul 8 óra 30 perc reggel 2 óra 30 perc délután.
Félegyházáról indul 12 óra 25 perc délután, 5 30 perc délután.
Gátérről indul 12 óra 51 perc délután, 5 óra 58 perc délután.
Kónyaszékről indul 1 óra 8 perc délután, 6 óra 16 perc este.
Csongrádra érkezik 1 óra 25 perc délután, 6 33 perc este.

Csongrád—Félegyháza—Budapest:

Csongrádról indul 9 óra 15 perc reggel, 1 óra 50 perc délután
Kónyaszékről indul 9 óra 33 perc reggel, 2 óra 7 perc délután.
Gátérről indul 9 óra 56 perc reggel, 2 óra 27 perc délután.
Félegyházára érkezik 10 óra 20 perc délelőtt 2 óra 50 perc délután.
dapestre érkezik 1 óra 25 perc délután, 7 óra 10 perc este.

Nyílttér.

Értesitem a t. ügyfeleimet és a t. jogkereső közönséget, hogy a városi ügyéssi állásról történt lemondásom folytán

ügyvédi irodámat

Tabajdy József úr (Dr. Csató Kálmán-féle) házába helyeztem át.

Szentesen, 1903. dec. 10-én.

Dr. Sinóros Sándor ügyvéd.

Felelősszerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.
Társ szerkesztő: MATÉFFY LÁSZLÓ
Kiadótulajdonos „Szentes és Vidéke” könyvnyomda

Szimcsák Lajos 3—2
III. t. 563. számú házánál egy korcsmahelyiség lakással és pincével azonnal kiadó. — Ertekezhetnia fenti szám alatt.

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziaszer, amely már több mint 34 év óta megbízható bedörzöslésű alkalmaszattik készvényél, csiznál és megbűlésekénél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czegeggyezéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **TÖRÖK József** gyógyszerésznél **Budapestben.**

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Leon és Oláh

elsőrangú angol és francia
női ruhakelme külföldességek
* * * * * árúháza * * * * *

Budapest, IV., Kossuth Lajos utca 4. sz.
Standard (voit Dreher) palota.

Felhívjuk az igen tisztelt hölgyvilág szíves figyelmét szolid és teljesen megbízható női divatkeime aruházunkra, ahol a legszebb és készségkivűl a legdivatosabb speciális angol, francia és hazai gyártmányú kelme kaphatók: 1 koronától 22 koronáig minden árban.

Tisztelegéses kiszolgálás!
Versenyen kívüli olcsó árak!
Mintákat az ország minden részébe, ugy-szintén 20 koronán felüli rendeléseket bérmentve küldünk.

10—9 **Leon és Oláh.**

SZŐLŐLUGAST
ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind küszöb természetű) mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugosnak alkalmas fajtákat ültettek, azok bőven ellájk házukat az egész szőlőérés idején a legfinomabb muskataly és más édes szőlőkkel.

A szőlő házánálban mindenütt megterem s ninesen oly ház, melynek fala mellett a lepcsőkelyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremélőbb díszé, onékkü, hogy lekevesebb helyet is előtérben az egyébre használható részekből. Ez a leg-haladatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajták ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatu katalógus-bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudja.

CZIM:
Érmelléki első szőlőültványtelep Nagy-Kágya.
u. p. Székelyháid. 20-5

Értesítés.
Van szerencsém a polgári kör t. tagjait értesíteni, hogy a körbeli vendéglőt december hó 1 én átvettem; jó ételekről és italokról állandóan gondoskodom. — I. tízed 635. sz. házánál egy lakás hasznosbérbe kiadó.
Szentesen, 1903. december hó.

Czegiédi Fülöp.

17085. sz. 1903.

Temesvári vásár-hirdetés.

— Az idei Temesvári Szt. Miklós —

országos vásár

f. évi december hó 17 től bezárólag december hó 21-ig fog megtartatni.

Mindenféle állat felhajtása

az országos vásárra december hó 17-től csütörtökön reggel 5 órától kezdve — meg van engedve.

Temesvárott, 1903. november hó 28-án

A városi főkapitányságtól

Bandl Rezső

főkapitány.

Banati lör, szarvasmarha-, juh- és sertés-vásár. Gyümölcs-, mezőgazdasági-, kereskedelmi és iparvásár

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyájkosodás ellen gyors és biztos hatásuak

Egger mellpasztillái.

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próba doboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„Nádor“ gyógyszer-tár

BUDAPEST, VI. Váci-körút 17. 26 - 7

Kapható Szentesen: Müller Mór, Török János, Várady Lajos és ifj. Várady Lajos gyógyszer-tárban.

Eljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított

Értesítés.

Tisztelettel hozom Szentes város n. érd. közönségének szives tudomát sára, hogy lakásomat a kispiacon az I. tized 265. számú, zödfő-utcai Kis Fried-féle házba helyeztem át.

Kispiacon házzammal egy rolós ajtóval ellátott üzlethelyiség, felsőretn pedig három hold hereföldem, apróvetemény termelésére, — azonnal kiadó.

3-3 Károlyi József.

Férfiak ingyen kapnak

egy legújabb találmányú gyógyszert, mely az elvesztett erőt visszaadja. Mindazok, akik érte irnak, ingyen kápnak egy próbacsomagot, egy 100 oldal vastag könyvvel együtt, postaszállítványként, jól becsomagolva. A legcsudálatosabb csodagyógyszer ez, mely már ezeket megmentett, akik ijákorú kiscsopangások folytán erejüket veszítették vagy ezenközben betegségeket szereztek. Ez okból elhatározta az intézet, mindenkinek — aki kéri — egy csomag gyógyszer-találmányú könyvecskével díjtalanul küldeni. E házi szerrel otthon gyógyítható a baj és mindenki, aki ijákorú kiscsopangások folytán nem bajokban, szellemi-gyengeségben vagy chronikus betegségében szenved otthon gyógyíttatja magát. Ez a gyógyszer közvetlenül ama szervekre hat, melyek erősítésre szorulnak csudás és eredménytel gyógyítja meg az évek óta állandóan beteget is. Oregék és iják irhatnak, az alatt jelzett címen a „State Medical Institute“-nak, honnan a próbacsomagot címünkre azonnal megküldik. Az intézet első sorban azokat akarja megmenteni, akik gyógyszereléstől véget otthonukat el nem hagyhatják. A próbacsomag is megmutatja, milyen könnyen lehet e borzalmas betegségekből otthon is kigyógyulni. Az intézet nem tesz kivételt. Mindenké, bárhonnan magyarul is írhat a gyógyszerért, amire a legnagyobb dískréció mellett díjtalanul elküldik neki a próbacsomagot a magyarázó könyvvel együtt. Irjon tehát — akinek kell — mindenké azonnal. A küldemény olyan szépen van csomagolva, hogy senki se tudja meg a tartalmát. A levelet így kell megcímezni: State Medical Institute 6901 Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika és minden levél portómentesen küldendő.

Első kézből: a gyárból vásárol ön olcsón és legjobban!!

— **Első magyar hangszergyár** —
villamos erőre berendezve.

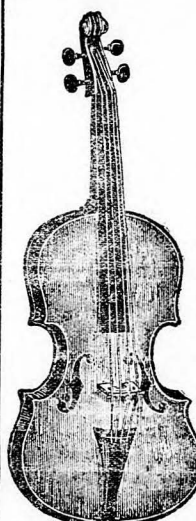
STOWASSER J.

cs. és kir. udvari hangszergyáros, hadseregszállító

a Rákóczi javított Tárogató egyedüli feltalálója.

Budapest, II. Lánchíd-utca 2.

Ajánlja a saját gyárában készült összes *rész, fa, fuvó és vonós-hangszereket. Hegedűk, gordonkák, bőgők, fuvolák, klarinetek, trombiták és csembalmok.*

Tárogató ára 30 forinttól (60 kor.) feljebb, iskola hozzá ingyen.

Zenekarok teljes felszerelése olcsó árban, előnyös fizetési feltételek mellett.

Harmonikák elpusztíthatatlan erős hangokkal. 19-9

Javítások speciális kévtelben gyorsan és szakszerűen eszközöltetnek, vonós hangszerek a legújabb találmányú hangfokozó gerendával, melyért garantiát vállalnak.

Arjegyzzék minden hangszereit külön-külön kérendő, mely bérmentesen megküldetik.

Sok pénzt!

100 koronáig kereshetnek havonként minden állású egyének, tisztességesen (melékkeresetnek is).

Közlebbitt „Recht“ alatt a Merkur hirdetési osztályánál, Stuttgart. Bergstrasse. 52-36

Házeladás.

Özvegy Vajda Jánosné I. tized 483. számú háza, a kisvölgyoldalon eladó.

Értkeezni lehet II. tized 249. szám alatt. 2-2

Palais hajfijító használatával a megöszült haj eredeti színét nyeri vissza. A fejbőr nem festi, a ruháeműtől foltot nem hágy, többi előnye, hogy a hajszálakat erősíti és hogy teljesen ártalmatlan. Egy üveg ára 2 korona. Főraktár Budapestben Petri Ottó gyógyszer-tárban, I. ker., Attila-körút 51. 6-3

Öregek és fiatalok!

Dr. Müller egészségügyi tanácsos kitünő művét: A „Megzavart ideg és nemi rendszert alapos gyógyításáról“ vegyek igénybe. Ez a kitünő munka 41 kiadásba jelent meg a kapható 1 korona 20 fillér vagy hasonló értékű posta értékjegyek beküldése mellett (62-32)

Kiadó lakás.

III. tized 45 szám alatt három utcai s egy udvari szobából álló lakás, melék-helyiségekkel április 24-től haszonbérbe kiadó. — Ertekezni lehet a fenti szám alatt özv. Balogh Benedekné tulajdonosnővel. 2-9

Minden verő jogosítva van az árút (eredeti csomagolásban) az alatt említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Az első Triesti Cognac párlati intézet (Destillerie.) Camis és Stock Barcolában, Triest mellett ajánlja belföldi

GYÓGY COGNAC-JÁT

mely francia módszer szerint készült és az általános ausztriai gyógyszerész egyesület kísérleti állomása ellenőrzése alatt áll.

Egy palack 5 kor. fél palack 2 kor. 60 fillér. 10 palack rendelésénél 10% árengedmény.

Egyedüli elárúsító Szentesen **Szépe Károly** fűszerkereskedő. 52-16

Minden verő jogosítva van az árút (eredeti csomagolásban) az alatt említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Valódi borpárolat.

Valódi borpárolat.

Olesó pénz! 4⁰/₁₀₀ Olesó pénz!

Aki birtokára hosszú

törlesztéses kölcsönt

akar, vagy ki drágább kamatú kölcsönt akar kicsérélni az alábbi feltételek mellett és pedig:

1. Teljes készpénz kifizetéssel 100 koronájával:

100 félévi részletekben minden 1000 kor. után 27 kor. 30 fill.

80 félévi részletekben minden 1000 kor. után 29 kor.

60 félévi részletekben minden 1000 kor. után 32 kor. 50 fill.

40 félévi részletekben minden 1000 kor. után 40 kor.

2. 98 kor. kifizetéssel 100 kor. helyett: 100 félévi részletekben minden 1000 kor. után 26 kor. 30 fill.

80 félévi részletekben minden 1000 kor. után 28 kor.

60 félévi részletekben minden 1000 kor. után 31 kor. 60 fill.

40 félévi részletekben minden 1000 kor. után 39 kor.

3. 95 kor. kifizetéssel 100 kor. helyett: 100 félévi részletekben minden 1000 kor. után 24 kor. 50 fill.

Forduljon egész bizalommal

Ifj. Fazekas Antal és Társához

Szentes, I. ker. 200 sz.

Hol minden néven nevezendő biztosítást a legjutányosabban elvállalnak. 10-9

Olesó pénz! 4¹/₂% Olesó pénz!

Egészséget a betegek, erőt a gyengének!

Jurisics Miklós felszabadított a török járom alól és Jurisics Péter gyógyszerész Pakráczon megszabadít a betegségől kitűnően ható szereit által.

A JURISICS-féle Pakráczói cseppek oly csodaszertű balzsam, melynek egy házban sem volna szabad hiányoznia, mert a Jurisics-féle Pakráczói cseppek oly előnyösnek bírnak, hogy MINDEN BAJ ELLEN használhatók és mindig csodaszertű hatással van. A Jurisics-féle Pakráczói cseppek lebiztosabban gyógyítják a gyomorbajt és székrekedést, gyomorgorogót, rendetlen székürülést, étvágytalanságot, aranyeres bántalmakat és ezzel kapcsolatos főfájást, gyomorégést, felbűfögést, sápkórt, szédülést és mindenfajta gyomorkatarást, de a legfőbb sikerrel alkalmazhatók külsőleg is nevezetesen daganatok, égési sebek, szaggasztás és köszvényes bántalmaknál, mert a hol semmiféle szer nem használ, ott a JURISICS-féle Pakráczói cseppek már rövid használat után nemcsak enyhítést, de gyógyulást hozott. Ezt számtalan hálaírat minden országból bizonyítja.

A Jurisics-féle Pakráczói cseppek megrendelhetők közvetlenül

JURISICS PÉTER gyógyszer-PAKRÁCZON 439 részről szám

Árak használati utasítással, posta és ládaköltséggel:
12 üveg kor. 5.— | 36 üveg k. 12.40 | Minden 12 üveg után egy Pak-
24 „ „ 8.60 | 48 „ „ 16.— | ráci cseppek ráadásul ingyen.

Köhögés, tüdőfájás, torokbaj, rekedtség, nehéz lélegzés, oldalnyílás, influenza és hurut ellen föltalánmulatlan szer

a Jurisics-féle Szlavonjai növénynedv.

Ára: 2 üveg kor. 3.40, 1 üveg kor. 5.80, 6 üveg kor. 8.20.

Hideglelés és láz ellen ki-
tűnő szer a „Febri fugo“,
mely rendkívül gyorsan és biztosan hat. Ára: 2 üveg kor. 4.20.
4 üveg kor. 7.—, 6 üveg kor. 10.

Szlavoniai növénynedvből és „Febri Fugo“-ból két üvegnél kevesebbet nem lehet rendelni. Ezek rendelésénél is egy üveg Pakráczói cseppeket ingyen kapunk.

Jelszavam: Egészséget a betegek, erőt a gyengének!

Főraktár BUDAPESTEN:

Török József gyógyszertárban Király-utca 12.

Vidmarics Péter magyarázza a
Pakráczói cseppek csodaszertű
hatását. 21-8

A világhírű „Omega“ órákból, valamint az „Első magyar órágyár“ óráiból állandóan nagy választékot tartok.

Alkalmos karácsonyi, ujévi és nászajándékok kaphatók

Szentesen.

PLAGER MIKSA

Kossuth-tér.

.. MŰORÁS ÉS ÉKSZERÉSZNÉL ..

Dús választék mindennemű arany és ezüst ékszerekben; láncok minden hosszúságban, divatos fülbevalók, nyakékek
Inga-, fall-, ébresztő- és zenélő órák, csakis elsőrendű minőségben.

Valódi svájcezi nickel-, aczél-, ezüst- és arany-órák, pontosan szabályozva

Olesó, pontos és szolid kiszolgálás!

4-1 Törött aranyat és ezüstöt a legmagasabb napi árbán beváltom vagy becserélem.

Javításokat pontosan és lelkiismeretesen eszközölöm.

Az 1900 evi párisi világtalpra állami ösztöndíjjal tanulmányútra kiküldve.

Karácsony és újévre legszebb ajándék.

Fénykép nagyító-intézet

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a Hariss-udvarban egy fényképnagyító műhelyt rendeztem be, ahol 24 óra alatt egy életnagyságú kép elkészül bámulatos szép kivitelben és olcsó árk mellett. 18 : 24 cm. nagyságú kép csak 4 kor., 30 : 40 cm. csak 8 kor., 40 : 50 cm. életnagyságú mellkép csak 12 kor., 50 : 60 cm. életnagyságú térdkép csak 20 kor., minden képhez díjazlanul jár egy csinos képtakaró (paspartouts). — A legrégebbi képről is lehet jó nagyítást készíteni.

A nagyérdemű közönség pártfogását kéri:

Szentes, 1903. decemli er hó

Hegedűs Ignác,

fesiő.

Karácsony és újévre legszebb ajándék.